

עיון תרגומי למושגים החוקיים מעברית לערבית

מחקר לאינסטרקטור
וסאם עבד – אלסתאר דואח

אוניברסיטת בגדאד – הפולטה של השפה
מחלקת השפה העברית

□ دراسة ترجمية للمصطلحات القانونية من العبرية الى العربية

□ المدرس: وسام عبد الستار دواح

□ جامعة بغداد – كلية اللغات

□ قسم اللغة العبرية

□ University of Baghdad, college of Languages,
Department of Hebrew Language

gmail:wisam.al-sattar@colang.uobaghdad.edu.iq

Mobile:07707177525

يتناول هذا البحث موضوع لغوي قانوني مهم وهو المصطلحات القانونية في اللغة العبرية وترجمته الى العربية ، حيث اشتمل على عناوين مختلفة ابتدأت بموضوع لغة القانون والذي تطرقنا فيه بنظرة عامة عن لغة القانون وتعريف لغة القانون بأنها لغة رسمية تعتمد على القواعد المنطقية التي تختلف عن اللغة الطبيعية القياسية في المفردات والصرف والنحو والدلالات بالإضافة الى المميزات اللغوية الأخرى والتي من أهمها ان تكون بسيطة ومختصرة ومفهومة للجميع بعدها تطرقنا الى لمحة عامة الى المصطلحات القانونية المتعلقة بلغة القانون والتي من أمثلته (قانون الاساس شخص عاقل التزام قانوني براءة ذمّة) وختمنا بحثنا هذا بدراسة تطبيقية على المصطلحات القانونية الرئيسية في مجمل القوانين الاسرائيلية مثل قانون العقوبات، القانون الجنائي، القانون المدني ، قانون الأثر ، قانون العقارات وقانون مكافحة الارهاب من حيث تعريف كل قانون ومصطلحاتها من خلال ذكر الترجمة العربية لكل مصطلح ، والتعريف القانوني لكل مصطلح مع ذكر الامثلة التي وردت فيها هذه المصطلحات كشواهد على ذلك. والهدف من البحث أظهر المصطلحات القانونية المهمة في لغة القانون للمساعدة في ترجمة هذه المصطلحات من خلال عرض المعاني المختلفة الخاصة بها. الكلمات المفتاحية: لغة القانون المصطلحات القانونية، ترجمة عبرية ترجمة عربية.

הקדמה

המחקר הזה מטפל נושא לשוני חוקי והוא המושגים החוקיים בעברית ותרגומו לערבית , מחקר זה הכיל את כותרות שונות שהתחילו בנושא שפת החוק שטפלו בו במבט כללי על שפת החוק והגדרת שפת החוק היא שפה רשמית המבוססת על כללים לוגיים השונה מהשפה הטבעית התקינה באוצר מילים ומורפולוגיה , תחביר הסמנטיקה כמו מאפיינים לשוניים אחרים שמהאפיינים שלה פשוטה , קצרה ומובנת לכול , אחר כן טפלנו מבט כללי על המושגים הקשורים בשפת החוק כגון חוק יסוד , אדם סביר , חובה חקוקה והפטור. וסיימנו את המחקר בעיון יישומי על המושגים החוקיים הראשיים בסכום החוקים הישראליים כגון חוק העונשין , החוק הפלילי , חוק האזרחות , חוק הירושה , חוק המקר קעין וחוק המאבק בטרור מבחינת הגדרת כל חוק ומושגים שלו מבחינת התרגום לכל מושג וההגדרה החוקית לכל מושג עם זכור דוגמאות שבאו המושגים האלה כראית על זה. **חשיבות המחקר** המחקר הזה יאפשר לידעת את הצורות השונות למושגים החוקיים מתוך האופן הסופי אשר יופיעו בו אחרי תרגומה מעברית לערבית. **מטרת המחקר** הבלטת המושגים החוקיים החשובים בשפת החוק כדי לעזרת בתרגום המושגים האלה מתוך הצגת את המשמעות השונות שלהם. **שיטת המחקר** שיטת המחקר היא שיטה תרגומית השוואתי יישומית . **חומר המחקר** החוקיים הישראליים , המושגים החוקיים בין העברית והערבית בכמה במלונים העבריים ובמלון שגיב עברי – ערבי.

Atraslational study of legal terms from Hebrew into Arabic

This research study with an important legal linguistic topic, which is the legal terminology in the Hebrew language and its translation into Arabic, The research includes different titles starting with in subject of The language of the law, in which we touched on an overview of the language of the Law and the definition of the language of the law as an official language that relies on regional grammar that differs from standard natural language in terms of vocabulary, morphology, syntax and semantics in addition to other linguistic characteristics ,The most important of which is that it is simple, concise and understandable to all, The we looked at a general overview of the legal terms related to the language of the Law, which are examples of it (Basic Law, Same person, legal obligation and clearance. In conclusion, we study applications on the main legal terms in all Israel laws such as the Penal Code, Criminal law, Civil law, Inher tanee Law Real estate law and Anli-terroism law in terms of the definition of each law and its terms by mentioning the Arabic traslation of each term and the legal definition of each term with mention examples in which these terms are used as evid The aim of the research is to show the important legal terms in the language of law to hele translate these terms by presenting their different meanings. key words: The language of the Law, Legal terms, Hebrew Translation, Arabic Traslation.

פרטי המחקר:

1- שפת החוק

שפה היא תופעה סוציאלית – פוליטית , שאין מובן עמוקה לכלליה , אלא אם כן נביא בחשבון את האופן שבה היא מעוצ על ידי אתוסים סוציאליים ותפיסות סוציאליות שגויות (Wittgenstein, 1958 , p.225) החוק הוא שפה אפינומנולוגית כלומר שפה – על המשקפת מבנים סוציאליים עמוקים הרבה יותר, בעלת מסגרת משלה של נורמות ודקדוק , כללי אינטרפרטציה וכללי לוגיקה (Wolcher , 2006 , p.125). אני מתאר עורך דין כמבנים את השפה החוקית וכסוכנים שלה, עורכי דין מקובעים במלים חוקיות, הם יוצרים את השפה החוקית, מחוללים אותה ולעתים קרובות מציגים אותה כבטוחה וכמצויה בקונצנזוס, עורכי דין רשאים לדבר, והם רשאים לשתוק ולהשתמש ברובדי השפה האלה של דיבור ודממה כסוגים של פעילות קולקטיבית כלפי המדינה ובמסגרת מוקדי הכוח שלה (ברזילי, 2010, עמ'200). שפת החוק, היא שפה רשמית המבוססת על כללים לוגיים השונה מהשפה הטבעית התקינה באוצר מילים, מורפולוגיה, תחביר וסמנטיקה, כמו גם מאפיינים לשוניים אחרים (Wydict, 2005,p.70) שימוש מיוחד במושגים ודפוסים לשוניים מסוימים שולט בהוראת השפה החוקית. לפיכך , "אנו לומדים את השפה החוקית כמעין שפה שנייה, שימוש מיוחד באוצר מילים, ביטויים ותחביר שעוזר לנו לתקש בקלות רבה יותר אחד עם השני" (Ramsfield ,)

145, p.2005). לשונים המקצועית של אנשי - החוק היתה מקדמת - דנא לשמצה ולשנויה, אם בשל תחבולה, אם בשל קשיותה ואם בשל קיצורה: אדם מן היישוב לא ידע אותה וראה בה שפת- סתר של בעלי - מונופולין - הגיעו דברים לידי הוקעת החוק כמעין מיסטיקה שרק חכמי הרזים מוצאים בה את ידיהם ורגליהם, גם המוסרת החוקית היהודית אינה יוצאת מן הכלל הזה (Ploeg, 1950, p.125), יצאו מתחת ידי המחוקקים חוקים מסורבלים ומסובכים, מנוסחים בחוקים ארוכים ופתלתולים, ולא זו בלבד, אלא שהוסיפו לחוקיהם גם טעמים ונימוקים ומטרות - אם בהקדמות ואם בגוף ההוראות ובחוקים קרימינלי מצינו גם ביטויים בוטים לתיעוב המחוקק מעוברי העבירות הנהונות, היה זה המשימה שהטיל נפוליאון קיסר על מנסחי ספר- החוקים שנקרא על שמו, שימצאו לחוק לשפה חדשה, קצרה, ברורה ומובנת -ומאז ספר- החוקים של נפוליאון התפתחה שפה החקיקה והושתתה על יסודות מוסכמים שהם כיום נחלת רוב שיטות - החוק בעולם, הראשון שניסה לנסח כללים לניסוח חוקים שקדם למנסחי חוק נפוליאון הרי הוא מונטסקיה בספר המפורסם " על רוח החוקים " (1748), אמרו על שפה החוק בפרט ועל שפה המשפט בכלל, שהיא הגוף אשר בו שוכנת נשמתם של החוק או המשפט (ראדברוך) (Mousourakis, 2019, p.13). אין צריך לומר ששפה החוק חייבת להיות מדויקת, וכדי להבטיח דיוק בשימושו במושגים ובמלים המחוקק הרבה להגדירם תחילה, בין אם לצורך חוק פלוני או לצורך סעיף פלוני שבחוק. לאמור: כל -אימת שאותו המושג מופיע בחוק הוא או בסעיף הוא, יהא פירושו כהגדרתו שם, ובין אם לצורך כל החוקים, שעל - פי 'חוק פרשנות' כללי תהא למלים ולביטויים המוגדרים בו המשמעות כהגדרתם שם, כל-אימת שהם מופיעים בחוק כלשהו-והוא כשאין באותו החוק מיוחדת הוראה אחרת מפורשת או משתמעת, לעניין משמעותה של אותה מלה או אותו ביטוי(סעיף 1 לחוק הפרשנות), הגדרות אלו אינן אלא כלי-עזר לדיוק השפה, אך מאחר שהן חלק של החוק שבו הן מובאות 'הגדרות סטנדרטיות' אין הן צריכות לשקף את המשמעות הבלשנית או הלקסיקלית של המושג המוגדר, ואף הן יכולות להשתנות מחוק לחוק, חוק חוק וצרכיו ומטרותיו משלו -המרכז שנסח החוק לא יסיח, את דעתו מן ההגדרה המחייבת אותו לדבר החוק העומדלניסוח, וידייק בשימוש במלים כפי הגדרתן(Leverly, 1922, p.269). ויש שהגדרה באה בלבד להוסיף על המשמעות הרגילה של המושג עוד מובן נוספת, אשר בלעדי ההגדרה לא היו מייחסים לו: הגדרות כאלו מתחילות באופן-כללי במלה 'לרבות', ויש שהגדרה באה בלבד להוציא מן המובן המשמעות הרגילה של המושג עניין קבוע, שבלעדי ההגדרה היה בגדר משמעות הרגילה הגדרתו כאלו מתחולות כנהוג במלה 'למעט'אף בהעדר הגדרות בחוק, המחוקק מצווה להקפיד בשימושו בניבים ובביטויים, ולו רק משום שמעמידים אותו בחזקתו שבמעשה חקיקה אחד או במעשי חקיקה אחדים באותו נושא או בנושאים דומים, לא ישתמש באותו המושג במשמעות שונות, אלא השתמש וחזר והשתמש במושג פלוני, חזקה עליו שהתכונן לאותה המשמעות בכל פעם שהשתמש באותו מושג (ואם כי חובת הדיוק שבשפה היא חובתו הראשונית של המחוקק, חוקים רבים לוקים באי- דיוקים, ומהם נובעים רבים מן הקשיים והתקלות שכתה-המשפט נתקלים בהם בפרשנות החוקים)(שיפמן, 2005, עמ' 23). מאחר שפרשני החוק אינם רגילים לקרוא לתוך החוק מה שלא כתוב בו, נסח החוק צריך להביע בשפה מפורשת כל דבר שברצון המחוקק לחוקקו, ומאחר שפרשני החוק מעמידים את המחוקק בחזקתו שאין הוא מוציא את מלותיו לריק, נסח החוק חייב להקפיד שלא יחזור על עצמו ולא ישתמש במלים נרדפות, ומאחר שעברו הזמנים אשר בהם דיברו אנשי החוק והמשפט בשפה - סתר שלא היתה מובנת אלא למקצוענים בני - הכי, שפה החוק צריכה להיות פשוטה ומובנת לכול (כהן, 1999, עמ' 182). כאן נברר מהו שאינו חייב להיות בשפה החוק, נברר לעצמנו מהו שאינו צריך להיות בה, ראשית, מנוע שיהיה בשפה החוק משום טענה, כל חוק וטעמיו ומטרותיו, אבל שפה החוק בנפרד וטעמיו ומטרותיו בנפרד, אמת נכון הדבר, שחוק צריך להיות משכנע, אבל עליו לשכנע בלבד בעצם תוכנו, לא בתוספת טענות להסברתו, 'מסוכן לטעון בגוף החוק טענות להסברתו, שהרי דבר זה פותח פתח למחלוקת' (מונטסקיה), המחלוקת שיש לחשוש מפניה מקורה באפשרות שיימצאו רבים שהטיעון שבחוק לא ישכנע אותם וחוסר - השכנוע עלול להביא לידי זלזול ולידי התמרדות, למעשה הטיעון מוריד את החוק מדרגת צו לדרגת עצה:הצו מחייב מכל מקום, ואילו עצה צריכה תחילה להתקבל על הדעת, מטבעו של החוק, שהוא מחייב אף מי שאינו יודע את טעמו ומטרותו, וכן את מי שטעמו ומטרותו של החוק אינם נראים בעיניו, לכן אין מחוקק מוסיף על צויו שפה 'מפני' או 'משום' או 'כדי' - משל למפקד צבאי אשר חכם רומי כבר העיד עליו שהוא מצווה ואינו מתפלמס (סנקה)(Barzilai, 2003, p.27). שנית, מנוע שיהא בשפה החוק משום הטפה, המחוקק מצוה, אבל הוא אינו מטיף ומוכיח, 'סגנון החוק צריך להיות קצר ופשוט וללא ריטוריקה וללא דברי גבוהה גבוהה' (מונטסקיה), מחוקקים שאינם אהודים על העם ובראשם הדיקטטורים למיניהם, חשים לפעמים שעליהם להשיג לעצמם יראת - כבוד על - ידי שמדברים בחוקיהם בשפה מנופחת ומתנשאת, ויש מחוקקים הבהורים שעל-ידי השמוש במלות - גנאי פיקנטיות ינציחו לקרב את חוקיהם האכזריים ללבות נתיניהם (אלון, 1973, עמ' 120), ועוד יש מחוקקים המנסים לתת לחוקיהם יתר תוקף בעיני העם על-ידי שהם מתיימרים לשלוט ולחוקק בחסד האל או על-ידי שהם מתיימרים לבסס את חוקיהם על רצון האלוהים או על דת - האמת. כללו של דבר, שפה של התנשאות והטפת מנסר מעידה על המחוקק שאין הוא יכול לסמוך על סמכותו המנסרית, ועל-כן נזקק הוא להתפארות מילולית (גולאק, 1967, עמ' 123). שלישית, מנוע שיהא בשפה החוק משום לימוד, בעבר לא עמדו מחוקקים כמותם כמו כל אנשי - החוק - בניסיון להסביר בחוק כיצד נולד, מהקדם לו ומה המצב המשפטי בנושאים הדומים לנושא החוק (פלג, 1962, עמ' 201), גם ספרי- החוקים היו בגדר ספרי- לימוד: הלימוד הוא המביא לידי ידיעת החוק ועל- כן גם לידי שמירתו, ולפי כך יש בעצם מצוות הלימוד חוק ראשון במעלה, לא כן המחוקק המודרני, חוקיו מחייבים, בין אם מלמדת לדעתם ובין אם לא למדת ולא כלום, ואין למחוקק כל עניין בלימודך ובלמדנותך, אפילו גוזר הוא בחוק שאתה חייב ללמוד או ללמד, אם בכלל ואם לתופת מסוימות (כמו גילבית -הספר) או לנושאים מסוימים (כמו למקצוע פלוני שברצונך לעסוק בו) - הרי חוק הוא ככל החוקים, והלימוד בא אולי כתוצאה מקיומו אך לא כתוצאה מקריאתו בן המחוקק, מכאן, ובין המדען (והפרשן) (כהן, 1999, עמ' 181). ומן הבחינה החיובית: 'שפה החוק צריכה להיות קצרה וקולעת ופשוטה' (מונטסקיה) והמחוקק ראוי לו להסתגף מכל הנאות ההתבטאות ולהקפיד הקפדה יתירה בבחירת כלי התבטאותו 'לדקדק דקדוק עניות במלותיו' (ראדברוך) היא העניות של הסגנון היבש, הלפידרי, הבלתי - מעותר, שאין לו בעולמו אל תכליתו המוגדרת והמעשית רק, מכאן גם שלא יהיו בחוק ביטויים מיטפוריים או היפוטיטיים-לא משלים ולא דוגמאות, לא הנחות אפשריות ולא ראיות אגדתיות, ובל יעלה

על הדעת שברוב מליצות, רב היופי: יופיין של מליצות במקומו מושג, ואילו יופיו של חוק הוא בחסכניות, לכן גם לא ינהג המחוקק המודרני דרך הקרואיסטיקה, לעשות את החוק לקטלוג של המקרים האפשריים אשר עליהם יחול (אלון, 1973, עמ' 125). 'המחוקק יעדיף מושגים אבסולוטיים על מושגים רילטיביים' (מונטסקיה) לאומר: 'לשון החוק חייבת להיות כללית, שהרי מטבע החוק שהוא חל על הכלל, או לפחות על ציבור גדול, וכלליותו היא המאפיינתו כחוק (גבע, 2011, עמ' 84).

2-רשימת מושגים הקשורים בשפת החוק:

- 1- אדם סביר: המושג אדם סביר הוא מושג בשפה החוק שמשמש להגדיר את ההתנהגות המוסרית המקובלת במצב נתון. זהו מושג שיש ויכוחים על הגדרתו המדויקת (אלמוג, בן-זאב, 1996, עמ' 204).
- 2- גמירת הדעת: מושג בדיני חוזים שהוא אחד התנאים לקיומו של חוזה. משמעותו שמהחווה נובע שהצדדים הביעו את רצונם המלא להתקשר בחוזה. אי גמירת דעת יכול להיות למשל התניות שהחווה ייכנס לתוקף בעתיד אם יתרחשו כמה דברים, או מסמך המציין שהצדדים עדיין צריכים ללבן כמה נושאים ביניהם (ויצמן, 2019, עמ' 15).
- 3- דקלרטיבי: הצהרתי. מעשה שעיקרו הצהרה או גילוי דעת, הכרה בדבר – מה שנובעת מחוק או ממעשה (אלון, 2005, עמ' 24).
- 4- הכנסה רעיונית: הכנסה רעיונית היא הכנסה שלא התקבלה בכסף דווקא, מתנה, דבר-מה שניתן בחינם אובמחיר נמוך ממחירי השוק או בתנאי תשלום נוחים מאוד מהמקובל (מאונטר, 2006, עמ' 299).
- 5- הפטר: זהו צו שניתן על ידי בית משפט או רשם הוצאה לפועל בסיום הליך של פשיטת רגל. צו זה פוטר את פושט הרגל מכל חובותיו (ויצמן, 2019, עמ' 28).
- 6- חובה חקוקה: חובה המוטלת על פי החוק, כגון חוזה או חוקים שקבע גורם ממשלתי, ארגון, חברי ארגון מקצועי וכדומה (וינוגד, 2008, עמ' 121).
- 7- חוק יסוד: חוק המסדיר עניין ראשון במעלה שקובעת רשות עליונה במדינה בדבר עקרונות השלטון וסדריו בישראל, שבה אין חוקה, יש חוקי יסוד שהם הבסיס לחוקה (חשין, 1999, עמ' 14).
- 8- סעד זמני: סעד לטובת חובע, הוא ניתן לפני פסק הדין ולעיתים אף לפני הגשת התביעה כדי להבטיח שיתקיים הליך תקין או כדי שפסק הדין ימומש אם בסופו של דבר יהיה לטובתו, כל סעד יכול להינתן כסעד זמני, בית המשפט לא ממהר להוציא או כזה תחת ידו אלא אם הוכח נחיצותו (זלצמן, 1999, עמ' 90).
- 9- עשיית עושר ולא במשפט: חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979 גורס כי אדם שקיבל, שלא על פי זכות שבדין, נכס, שירות או טובת הנאה – ישיב אותה למקורה (וינוגד, 2010, עמ' 560).
- 10- פסק דין בהיעדר הגנה: כאשר הנתבע אינו מגיש כתב הגנה אין לדעת באילו נושאים בתביעה הוא מודה ועל אילו הוא כופר, אין לדעת אם יש טענות משפטיות נגד התובע, לכן לפי החוק, אם אדם אינו מגיש כתב הגנה בפרק הזמן הכתוב בחוק, ההנחה המשפטית היא שהוא מודה באמור בתביעה (זלצמן, 1991, עמ' 317).
- 11- קונגנטי: חוק שלא ניתן להתנות עליו, לדוגמה, לא ניתן להחתים עובד על עבודה ללא תנאים סוציאליים (ויצמן, 2019, עמ' 17).
- 12- קונסטיטוטבי: מכונן. מעשה שהוא תנאי מהותי לתוקף חוקי של עניין למשל, חתימה על צוואה היא קונסטיטוטביית כי בלעדית לא תהיה לחתימה תוקף (זלצמן, 1991, עמ' 127).
- 13- ראיה נסיבתית: ראיה המוכיחה דבר – מה גם אם אין עדות ישירה. למשל, טביעת אצבעות היא ראיה נסיבתית שהנאשם היה במקום מסוים גם אם איש לא ראה אותו (אנק, 2006, עמ' 18).
- 14- ראיה פוזיטיבית: ראיה המוכיחה דבר-מה באופן ישיר. למשל, עד שאומר שראה את הנאשם במקום מסוים (ראה ראיה נסיבתית) (אנק, 2006, עמ' 21).
- 15- ראש נזק: ביטוי חוקי המתאר נושא של נזק אוקבוצה ראשית של נזקים שבגינם נפסק שיש לפצות את הניזוק (זלצמן, 1991, עמ' 82).
- 16- תבִּעָנָה: תביעה חוקית על כל סעיפיה ופרטותיה.
- 17- תניה: קביעה מוסכמת ומפורשת בכתב, בהסכם או בחוזה שכוחה כתנאי (ויצמן, 2019, עמ' 23).
- 18- כישלון תמורה חלקי קצוב: זהו חלק מתשלום ששילם לקוח שקיבל תמורה חלקית. התמורה הנותרת שטרם התקבלה ניתנת להערכה מדויקת (אלמוג, בן-זאב, 1996, עמ' 208).
- 19- אמת דיברתי: כך נקרא סעיף בחוק לשון הרע, הגנת אמת בפרסום. סעיף זה יכול להגן על אדם מפני תביעה פלילית או אזרחית בגין "לשון הרע" אם הפרסום הוא אמת או שבו עניין ציבורי (זלצמן, 1991, עמ' 82).

2-המושגים החוקיים הראשיים בסכום החוקים הישראליים

מושג החוקי: הוא חלק בלתי נפרד מהטרמינולוגיה, אך ישלו מאפיינים המבדילים אותו מהטרמינולוגיה של מדעים אחרים מבחינת מקורותיו, מאפייניו או תפקידיו, המושג החוקי מהווה את הבסיס של השפה החוקית, משום שהוא הבסיס של מעשה התרגום, שכן הוא מכונן לדיוק ולקיצור מירבי (פיללי, 2018, עמ' 25).

- 1- **חוק העונשין** הוא מסמך המאגד סט של נורמתחובה המסדירות התנהגויות המהוות פשעים ועונשים (אנק, 1981, עמ' 163).
 - א- מעצר (מוזס, 1986, עמ' 77) הפרוש בערבית, מִאָסַר: תּוֹקִיף, אִלְיָהּ, אִלְיָהּ (שגיב 2, 1985, עמ' 1020), הפרושה בעברית, מאסר זמני של אדם הקשוד שְׁעֵבֵר עֲבָרָה (אבן שושן 3, 1974, עמ' 1445), ההגדרה החוקית, כליאה זמנית של אדם או הגבלת תנועתו בתוקף סמכות חוקית המוקנית בעיקר למשטרה, המעצר מוטל על חשוד או על נאשם בעבירה לפני העמדתו לדין או לפני פסיקת דינו (שויקה, 1977, עמ' 1090), "צו המעצר יכול להינתן לתקופה של עד שישה חודשים" (גיל ואחרים, 2010, עמ' 11).
 - ב- עבירה (שקד, הכהן, 1992, עמ' 112) הפרוש בערבית, עֲבָרָה, עבירה: جريمة (שגיב 3, 1985, עמ' 1291), הפרוש בעברית, [בחקיקה במדינת - ישראל] מְעֵשָׂה או מְחַדֵּל שְׂדִינָם עֲנִישָׁה: עֲבָרָה בְּמִתְבַּרָה, עֲבָרָה מוֹסְרִית, עֲבָרָה פְּלִילִית (אבן שושן 5,

1974, עמ' 1865), ההגדרה החוקית, התנהגות אסורה ובת- עונשין על-פי הוראת החוק, מעשה הכרוך בהפרת חוק או בהפרת תקנה, העבירות נחלקות לשלוש דרגות חומרה: פשע, עוון וחטא (שויקה, 1997, עמ' 1359). " אדם חייב על עבירה שעבר כשעשה אותה בזרון " (אלבק, 1999, עמ' 289). ג-עוון (מוזס, 1986, עמ' 106) הפרוש בערבית, עוון, עון: جنحة(أشد من مخالفة وأخف من جنحة) (שגיב 3, 1985, עמ' 1303) הפרוש בעברית, [בחקיקה במדינת - ישראל] עבירה שיהיה קלה מפשע ונחמורה מחטא(אבן שושן, 1974, עמ' 1016), ההגדרה החוקית, חוק פלילי כינוי לעבירה בדרגת חומרה בינווית(חמורה מחטא וקלה מפשע)(faruqi, 1970, p.459), " בישראל, לפי סעיף 499 לחוק העונשין, אדם " הקושר קשר עם אדם לעשות פשע או עוון " (לבנון, 2012, עמ' 45). ד-ענישה (שקד, הכהן, 1992, עמ' 114) הפרוש בערבית, ענישה: عقوبة(שגיב 3, 1985, עמ' 1347), הפרוש בערבית, הטלת ענש, יסור, הענישה(אבן שושן, 1974, עמ' 1959) ההגדרה החוקית, הטלת עונש, הענשה (Bouvier,2009,p.491) 'לפי בקריה, מטרת הענישה אינה לייסר את העבריין או לבטל את נוקה המטפיזי של העבירה לאחר שנעשתה" (בקריה, 2018, עמ' 79). ה-פיצוי (מוזס, 1986, עמ' 129) הפרוש בערבית, פיצוי: تعويض(שגיב 3, 1985, עמ' 1447), הפרוש בערבית, גרימת הטפה לבעל- התביעה(אבן שושן, 1974, עמ' 2123), ההגדרה החוקית, תשלום פלשהו למי שנגרם לונזק(פנעני,1998, עמ' 4737), "בחוסר ודאות מפני תוצאות החוק ותחת ענות הפיצוי הכספי הגבוה שנתבע ממנו"(הרשקוביץ, 2022, עמ' 7). ו-קנס(מוזס, 1986, עמ' 167) הפרוש בערבית, קנס: غرامة مالية، عقوبة مالية(שגיב2, 1985, עמ' 1597), הפרוש בערבית, ענש- פסק, תשלום בפסק שמתביים את הנזקע לשלם כענש על חטא אופפציויים על הפרח חוזה וכדומה (אבן שושן 4, 1974, עמ' 2371), ההגדרה החוקית, עונש כספי, תשלום המוטל על מישהו כעונש שלא לשם כיסוי הנזק או כיסוי הוצאות אחרות (Mozley,2007,p.291), " בית המשפט יוכל להטיל עליהם עונש של קנס או מאסר, לפי סוג העבירות, עוון או פשע" (ויצמן, 2019, עמ' 19)

2- **החוק הפלילי** הוא ענף מתחום החוק, שתכליתו הסדרת חיי החברה על ידי הגדרת התנהגויות שליליות מסוימות כבלתי חוקיות, וזאת באמצעות כללי עשה ואל - תעשה (אנק, 2007, עמ' 23). א- גנבה (שקד, הכהן, 1992, עמ' 37) הפרוש בערבית, גנבה: سرقة(שגיב 1, 1985, עמ' 265) הפרוש בערבית, לקיחת חפצי אחרים בסתר (אבן שושן 1, 1974, עמ' 358), ההגדרה החוקית, פעלת הגנבה, לקיחת דברים ללא רשות בעלים וללא ידיעתם (כנעני, 1998, עמ' 484), " הן התנהגויות הפוגעות פגיעות אסורות בחברה ובערכיה המוגנים. לכן רצח, אונס, מתן שוחד וקבלתו, שוד וגנבה כולם מוגדרים כעברות פליליות (קמיר, 2009, עמ' 71). ב-הסתה (שקד, הכהן, 1992, עמ' 70), הפרוש בערבית, הסתה: تحريض(שגיב1, 1985, עמ' 407), הפרוש בערבית, שסוי (אבן שושן, 1974, עמ' 595), ההגדרה החוקית, שסוי(Faruqi, 1970, p.356) "משום שהוא אוסר להשמיע מסרים מסוימים שישבהם הסתה לגזענות" (גביון, 1994, עמ' 17). ג-זיוף (מוזס, 1986, עמ' 47) הפרוש בערבית, זיוף: تزوير(שגיב1, 1985, עמ' 491), הפרוש בערבית, חקוי מתוך כנות ומאות (אבן שושן, 1974, עמ' 667), ההגדרה החוקית, חיקוי (של חתימה, של תעודה, של יצירת אומנות וכד), שנעשה מתוך כוונה לרמות, כך שיראה כאילו הוא המקור, התוצר של חיקוי זה (Bouvier, 2009,p.585), "העינש על זיוק שטרי החוב הציבוריים, כמו גם על זיוף המטבעות העוברים לסוחר" (המילטון, 2002, עמ' 214). ד-חבלה(מוזס, 1986, עמ' 53), הפרוש בערבית, חבלה: تخريب(שגיב2, 1985, עמ' 518), הפרוש בערבית, הריסה(אבן שושן, 1974, עמ' 753) ההגדרה החוקית, הריסה, פגיעה, גרימת נזק במכוון (Mozley,2007,p.390), "החשודים כי בכוונת לבצע פעולות חבלה או ריגול" (גיל ואחרים, 2010, עמ' 124). ה- חטיפה(שקד, הכהן, 1992, עמ' 57), הפרוש בערבית, חטיפה: اختطاف(انسان أو طائرة مثلاً)(שגיב2, 1985, עמ' 546), הפרוש בערבית, לקיחה במהירות(אבן שושן, 1974, עמ' 792) ההגדרה החוקית, לקיחת אדם בכוח או במרמה והחזקתו במקום מסתור נגד רצונו, השתלטות בכוח אובאימים על כלי תחבורה (בדרך כלל מטוס) ואילוץ הטייס לסתות מהנתיב המתוכנן(Cheboub,1919,p.3), " כאשר השימוש המיני נעשה בהקשר של חטיפה או התעללות גופנית נפשית נוספות על עצם השימוש המיני " (קמיר, 2009, עמ' 232).

3- **חוק האזרחות**

חוק הקובע מהם התנאים לקבלת מעמד האזרחות במדינת ישראל, ישראל מעניקה את הזכות לאזרחות לפי שיטת דין הדם, כלומר האזרחות עוברת בירושה מהורים לילדיהם, בלי קשר למקום הלידה, ובדרכים אחדות של התאזרחות, עילות מסוימת מאפשרות שלילה של אזרחות (כרמי, 2003, עמ' 133). א- אזרח כפולה (שקד, הכהן, 1992, עמ' 9), הפרוש בערבית, אזרחות כפולה (جنسية مزدوجة) في بلدین(שגיב1, 1985, עמ' 44), הפרוש בערבית, מעמדו של אדם שהוא אזרח של יותר ממדינה אחת, כלומר, שהוקנו לו אזרחויות נרדפות של מדינות שונות (אבן שושן, 1974, עמ' 54) ההגדרה החוקית, היות אזרח בעל - זכויות רשמיות בשתי מדינות בבת - אחת(כנעני, 1998, עמ' 54) "בעלי אזרחות כפולה שאינם מוגדרים איום ביטחוני (לאחר בדיקה אינדיבידואלית) " (אמיר, 2015, עמ' 433). ב- התאזרח(מוזס, 1986, עמ' 8), הפרוש בערבית, התאזרח: تجنس(جنسية البلد الذي يقيم فيه)(שגיב1, 1985, עמ' 44) הפרוש בערבית, נעשה אזרח במדינה, אשר פאזרח שנה - זכויות לשאר אזרחי המדינה(אבן שושן, 1974, עמ' 54) ההגדרה החוקית, נעשה אזרח מבחינה חוקתית רשמית, קיבל מעמד של חושב קבוע במדינה בעל זכויות וחובות חוקיות מלאות (שויקה, 1997, עמ' 523), "חלק ושל המנהג הפטרונימי המתייחס לשמה הפרטי של האישה לא התאזרה בארץ" (קמיר, 2007, עמ' 255). ג-בגיר (מוזס, 1986, עמ' 19), הפרוש בערבית, בגיר: راشد، من بلغ سن الرشد(من الناحية القانونية وهي في اسرائيل ١٨ سنة خلاف קטין قاصر)(שגיב 1, 1985, עמ' 139), הפרוש בערבית, שגגיע לפגרות מבחינה חוקית, לפי דיני מדינת ישראל, להבדיל מן - קטין(אבן שושן, 1974, עמ' 181) ההגדרה החוקית, בוגר, שיצא מקלל נערות וקא לקלל בפרות ההקד- קטין (כנעני, 1998, עמ' 219), "בגיר שאיננו אזרח ישראלי יכול לקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות אם נתקיימו בתנאים אלו" (כרמי, 2003, עמ' 137). ד-קטין (מוזס, 1986, עמ' 198), הפרוש בערבית, קטין, קטינא: قاصر (من هو تحت السن القانوني)(שגיב4, 1985, עמ' 1573), הפרוש בערבית, מיישעדרן לא הגיע לבגרות מבחינה חוקית, להבדיל מן " בגיר " (אבן שושן, 1974, עמ' 2327) ההגדרה החוקית, מי שעדיין אינו נחשב בוגר, ונמצא תחת אחריות הוריו או תחת אחריותם של מבוגרים אחרים (שויקה, 1997, עמ' 1638), "קטין במדינת ישראל הוא אדם שלא מלאו לו

שמותה – עשרה שנה" (אלמוג ואחרים, 1996, עמ' 1724). ה-ערר (שקד, הכהן, 1992, עמ' 112), הפרוש בערבית, עָרַר : طعن (שגיב 2, 1985, עמ' 1375), הפרוש בעברית, [בחוק האזרחי] עָרַעוּר מְגֵשׁ לְרִשּׁוֹת אֲזָרְחִית (לא בית – מְשַׁפֵּט) על הַחֲלָטָה שֶׁל רִשּׁוֹת אֲזָרְחִי וְמוֹכָה מִמֶּנָּה (אבן שושן, 1974, עמ' 2011) ההגדרה החוקית, התנגדות רשמית, השגה לגבי החלטה של רשות מנהלית, ועד וכדי, המוגשת על – פי החוק לרשות או לסמכות גבוהה יותר (שיוקה, 1997, עמ' 7433), "אין במשפט הישראלי זכות ערעור או ערר, אלא אם כן החוק מקנה אותה במפורש" (לברטוב, 2018, עמ' 96).

4-חוק המקרקעין

הוא חוק המסדיר במדינת ישראל את ענייני המשפט האזרחי הנוגעים למקרקעין (דגן, 2005, עמ' 20). א-בעלות (מוזס, 1986, עמ' 23), הפרוש בערבית, بَعْلُوּת : ملكية (שגיב 1, 1985, עמ' 259), הפרוש בעברית, זכות שֶׁל שְׁלִיטָה על דָּבָר (אבן שושן, 1974, עמ' 259) ההגדרה החוקית, הזכות החוקית להחזיק בנכס, להשתמש בו ולעשות בו כל דבר במסגרת החוק (p.585, Cheboub, 1949), "לעיקרון כללי זה של בעלות ציבורית במקרקעין ישראל – כאשר בהקשר זה, בדומה להקשרים אחרים בדין הישראלי" (דגן, 2005, עמ' 96). ב-מקרקעין (שקד, הכהן, 1992, עמ' 85), הפרוש בערבית, מְקַרְקָעִים, מְקַרְקָעִין : عقارات (שגיב 2, 1985, עמ' 1061), הפרוש בעברית, נְכִסֵי קְרָקָעוֹת, נְכִסֵי דְלָא נִידִי, כְּגוֹן קְרָקָעוֹת, בְּנִינִים, מִים וְכָל הַמְחַבֵּר לְקְרָקָע, וְכָל חֶלֶק שֶׁל חוֹק או שֶׁל נֶהָר או יָם (לְהַבְדִּיל מִן "מְטַלְטְלִין") (אבן שושן, 1974, עמ' 1511) ההגדרה החוקית, נְכִסֵי-אֲדָמָה מְגֻרָשִׁים, בְּתִים וְכדוּמָה, הַהֶפֶד- מְטַלְטְלִים (כנעני, 1998, עמ' 3262), "שאינן בית – המשפט בודק את סבירותו של של שמוש שעושה פלוני במקרקעין או במטלטלין לא לוי" (וינוגרד, 2010, עמ' 71). ג-משכנתה (מוזס, 1986, עמ' 90), הפרוש בערבית, מְשַׁכְנָתָה, מְשַׁכְנָתָא : قرض لقاء رهن (שגיב 2, 1985, עמ' 1094), הפרוש בערבית, הַלְוָאָה שְׂאֵדָם מְקַבֵּל מִמוֹסָד כְּסָפִי או מְאָדָם פְּרָטִי בְּעֶרְבוּת בֵּיתוֹ או קְרָקָעוֹתֵיו (אבן שושן, 1974, עמ' 1561) ההגדרה החוקית, זכויות בעלות על נכס (קרקע, ביתוכד) שנותן מקבל ההלוואה כביטחון לפרעון ההלוואה תמורת משכון נכסים (שיוקה, 1997, עמ' 1148), "החובות שנעשו בייצור או ברכישת הנכסים או בהוצאות השוטפות של המשפחה, למשל, הלוואה שנלקחה ומשכנתה שנעשתה על נכס מנכסי המשפחה" (ליפשיץ, 2016, עמ' 232). ד-רישום (שקד, הכהן, 1992, עמ' 197), הפרוש בערבית, רִשּׁוּם, רִשּׁוּם : تسجيل, تقييد, تدوين (שגיב 4, 1985, עמ' 1713), הפרוש בערבית, רְגִיסְטְרַצְיָה, פְּתִיבַת פְּרָטִים, צִיּוֹן פְּרָטִים בְּמָקוֹם הַמֵּיָעֵד לְכָךְ (אבן שושן, 1974, עמ' 2571) ההגדרה החוקית, הַעֲלָאָה על – גְּבִי הַפְּתָב, הַגִּיסְטְרַצְיָה (כנעני, 1998, עמ' 5581), "חלק השני והעיקרי עוסק בתוקפו של רישום זכויות במקרקעין במרשם רשמי, המכונה בימינו 'טאבו' (קליינמן, 2013, עמ' 7). ה- שכירה (שקד, הכהן, 1992, עמ' 195), הפרוש בערבית, שְׂכִירָה : إيجار (שגיב 4, 1985, עמ' 1782), הפרוש בעברית, קְבָלַת דָּבָר – מָה לְשִׁמוֹשׁ בְּשִׁכָר, אוהזמנת אדם לעבר בְּשִׁכָר, אוהזמנת אדם לעבר בְּשִׁכָר (אבן שושן, 1974, עמ' 2684) ההגדרה החוקית, זכות השימוש או ההחזקה בנכס למשך זמן מסוים תמורת תשלום לעליו (Bouvier, 2009, p.446) "אך היתה דעת מיעוט לפיה מכיון שהחוק התייר גביית דמי שכירות כה נמוכים עד כי לא היתה בהם כדי לכסות אפילו" (דגן, 2005, עמ' 32).

5-חוק הירושה

מסדיר את כללי הירושה בעקבות מותו של אדם. החוק קובע שבמות אדם יועבר עזבונו ליורשיו על פי דין או על פי צוואה. החוק קובע מיהם ירשיו של אדם ומהו סדר העדיפויות ביניהם בקבלת הירושה. (ש'פמן, 2012, עמ' 97). א-ירושה : (מוזס, 1986, עמ' 69), הפרוש בערבית, יְרוּשָׁה : ميراث, إرث (שגיב 2, 1985, עמ' 707), הפרוש בעברית, רְכוּשׁ שְׂאָדָם מְקַבֵּל מְהוֹרָיו או מְקַרְבָּיו לְאַחַר מוֹתָם (אבן שושן, 1974, עמ' 996) ההגדרה החוקית, כָּלֵל הַנְּכִסִּים שְׂאָדָם מְקַבֵּל מְהוֹרָיו, מְקַרְבָּיו וְכדוּמָה, לְאַחַר מוֹתָם, הַעֲדַרְת רְכוּשׁ וְזְכוּיּוֹת כְּלָלִיּוֹת שֶׁל נְפֻטָר לִידֵי יוֹרְשָׁיו (כנעני, 1998, עמ' 1929) "תקנות בענייני ירושה היו אף הן כלולות במסגרת תקנות סדר הדין האזרחי, אך הן הוצאו בתשנ"ח, והיום הן תקנות נפרדות במסגרת חוק הירושה" (פינקלשטיין, 2020, עמ' 19). ב-יורש (מוזס, 1986, עמ' 67), הפרוש בערבית, יוֹרֵשׁ : وريث, وارث (שגיב 2, 1985, עמ' 6787), הפרוש בעברית, מִי שְׂמַקְבֵּל בְּיְרִשָׁה רְכוּשׁ הַעוֹב אֵלָיו אַחֲרֵי מוֹת בְּעָלָיו, (אבן שושן, 1974, עמ' 951), ההגדרה החוקית, מי שזכאי או עתיד ירושה, מי שקיבל ירושה (Mozley, 2007, p.773), "לפי ההלכה במקורה, הבעל יורש את אשתו, ונחלקו חכמים אם זכות ירושת הבעל היא מדאור 'תא' ("אלון, 2005, עמ' 278). ג-צוואה : (מוזס, 1986, עמ' 129), הפרוש בערבית, צְוָאָה : وصية (שגיב 3, 1985, עמ' 1496), הפרוש בעברי, הוֹרָאוֹת שְׂאָדָם נוֹתֵן בְּעַל- פֶּה או בְּכֶתֶב, שְׁלִפְיָהוּ יְנַהֲגוּ הִירָשִׁים בּוֹ וּבְכֹוֹשׁוֹ לְאַחַר מוֹתוֹ, כְּגוֹן סְדוּרֵי הַלְּנִתוֹ, חֲלָקַת רְכוּשׁוֹ וְכדוּמָחָה (אבן שושן, 1974, עמ' 2206) ההגדרה החוקית, הוֹרָאוֹת שֶׁל אָדָם, בְּעַל – פֶּה או בְּכֶתֶב, כִּיצַד לְנַהֵג בְּנְכִסָּיו וְכדוּמָה לְאַחַר מוֹתוֹ (כנעני, 1998, עמ' 4931), "אלה שהם נשואים כדת משה וישראל רשאים לעשות צוואה כזאת גם אחרי נישואיהם, וצואתם שרירה וקיימת" (אלון, 2005, עמ' 268). ד-מאמץ (שקד, הכהן, 1992, עמ' 78), הפרוש בערבית, מְאָמֵץ, מְאוּמֵץ : متبنى (من اتخذ ابناً من خارج العائلة) (שגיב 2, 1985, עמ' 837), הפרוש בעברית שְׁנַתְקַבֵּל כְּפֶן בְּמִשְׁפָּחָה, (אבן שושן, 1974, עמ' 1199) ההגדרה החוקית, כְּפִנֵי לְלֶדֶד זָר, שְׁנַתְקַבֵּל לְבֵית אַחַת הַמִּשְׁפָּחוֹת וְנִתְגַּדֵּל שָׁם כְּאִלוֹ הַזֶּה בְּנֵה (כנעני, 1998, עמ' 2535), "בענייני אימוץ צירכה לבוא הסכמתם של פקיד – סעד ושל היועץ המשפט לממשלה במקום הסכמת הקטין המאומץ או העומד לאימוץ" (כהן, 1991, עמ' 425). ה-עזבון : (שקד, הכהן, 1992, עמ' 69), הפרוש בערבית, عَزْبُون, عِزْبُون : تركة (שגיב 3, 1985, עמ' 1312), הפרוש בעברית, יְרִשָׁה, רְכוּשׁ שְׁנַשְׂאָר אַחֲרֵי מוֹת אָדָם (אבן שושן, 1974, עמ' 1899) ההגדרה החוקית, יְרוּשָׁה, נכסים חומריים או רוחניים של המוריש, העוברים במוות ליורשיו (Mozley, 2007, p.235), "מובן שזה גם ההיגיון שלא-תחולת הדוקטרינה במקרה שאחר הצדדים (הילד או ההורה) כבר אינו בחיים, והתביעה היא תביעה של עזבון או נגד עזבון" (בן – נפתלי, 1997, עמ' 306).

6-חוק המאבק בטרור

הוא חוק הקובע ענישה מחמירה למחבלים ואנשים החברים בארגוני טרור מטרת של חוקזה לקבוע הוראת בתחום החוק הפלילי והמינהלי לרבות סמכויות אכיפה מיוחדות, לצורך מאבק בטרור (מרגלית, 2021, עמ' 12). א-איום (שקד, הכהן, 1992, עמ' 11), הפרוש בערבית, אֵיוֹם : تهديد (שגיב 2, 1985, עמ' 57), הפרוש בעברית, הַפְּחָדָה, (אבן שושן, 1974, עמ' 916) ההגדרה

החוקית, הפחדה, הכרזה על כוונה להעניש מישהו או לפגוע בו, במיוחד אם לא יעשה מה שמבקשים ממנו (שויקה, 1997, עמ' 60), "החששות העיקריים הם מפני השפעה על המבנים החברתיים, הכלכליים והתרבותיים במדינה ומפני חדירה של גורמים עוינים, בייחוד לנוכח איום הטרור הגלובלי" (קריצמן – אמיר, 2015, עמ' 9). ב-ארגון (מוזס, 1986, עמ' 13), הפרוש בערבית, אָרְגוֹן, אֵירְגוֹן: منظمة (שגיב 1, 1985, עמ' 1), הפרוש בעברית, חֶבְרָה, אָגְדָה שְׁנֵתָאגְדָה לְשֵׁם מְטָרָה מְסִימָת, (אבן שושן 1, 1974, עמ' 154) ההגדרה החוקית, אגוד של אנשים מסוג מסוג, חֶבְרָה מְאָגְדָת לְשֵׁם דְבָר וּמְטָרָה מְסִימָים (כנעני, 1998, עמ' 179), "ארגוני טרור הם סוג של ארגונים פליליים הם מתכננים ומוציאים אל הפועל פעולות המוגדרות בספר החוקים כעברות פליליות" (לבנון, 2012, עמ' 62). ג-טרור (מוזס, 1986, עמ' 66), הפרוש בערבית, טְרוּר: إرهاب (שגיב 2, 1985, עמ' 104), הפרוש בעברית, אֵימְתָנוּת (אבן שושן 2, 1974, עמ' 916) ההגדרה החוקית, פעולות אלימות קיצוניות (חטיפה, חבלה, רצחוכו') המיועדות להטיל פחד על האוכלוסייה ועל מוסדות השלטון או לסחוט ויתורים פוליטיים, השימוש או הנקיטה בפעולות אלה (Mozley, 2007, p.445), "מבחינה מהותית, הגדרת 'ארגון טרור' נגזרת מהגדרת ביטויים 'טרור'" (לבנון, 2012, עמ' 26). ד-טרוריים (שקד, הכהן, 1992, עמ' 66), הפרוש בערבית, טְרוּרִיזְט: إرهابية (حكم يعتمد على الإرهاب والتخويف) (שגיב 2, 1985, עמ' 104), הפרוש בעברית, מְשִׁטָר שֶׁל טְרוּר, שִׁטָה שֶׁל אֵימְתָנוּת וּמְעָשֵׂי אֲלִמּוֹת לְשֵׁם הַפְחָדָת הַמְתַנַּגֵד וְהַשְׁמָדָתוֹ, (אבן שושן 2, 1974, עמ' 916) ההגדרה החוקית, הפליטיקה וְהַטְכְּסִיסִים שֶׁל הַטְרוּר (כנעני, 1998, עמ' 1689), "משתמשות בטרוריים מיני לצורך שימור יחסי הכוח בין גברים לנשים באותו אופן שמערכות דיכוי אחרות משתמשות באלימות ובאיום באלימות כדי להבטיחציות" (נגבי, 2009, עמ' 11). ה-טרוריסט (שקד, הכהן, 1992, עמ' 66), הפרוש בערבית, טְרוּרִיֶסֶט: إرهابي (שגיב 2, 1985, עמ' 104), הפרוש בעברית, אֵימְתָנוּת (אבן שושן 2, 1974, עמ' 916) ההגדרה החוקית, שִׁמְשֵׁמֶשׁ בַּטְרוּר, שְׁדוּגֵל בַּטְרוּר, שִׁישׁ בּוּטְרוּר (שויקה, 1997, עמ' 751) "סעיף 23 לחלק 4 של החוק עיגן את סמכות של שר הפנים להורות על גירושו של אזרח זר החשוד כטרוריסט על מעצרו עד סיומם של הליכי הגירוש" (גיל ואחרים, 2010, עמ' 116)

המסקנות:

- 1- תרגום המושגים החוקיים נצרך למתרגם בקי בשפת החוק ובסוגי החוקיים.
- 2- לא מצאנו זיהוי בין מושג החוקי העברי ובין המושג הערבי למרות הקרבה בין שתי השפות בהיותן שפות שמיות ממשפחה אחת כמו שהוא שורר בתחומים אחרים כגון התחום חברתי, הדתי והצבאי.
- 3- יש שנוי סמנטי למושגים חוקיים מסוימים כשיתורגמו לערבית כמו במושג (משפט) שיש לו משמעות שינוי בתחום הלשון שהיא (סוג של יחידה חברתית), אך לא נמצא את השינוי הזה לכמה מהמושגים האלה בתחומים אחרים כגון (עבירה, טרוריסט).

המקורות העברית

- 1- אבן – שושן, אברהם, המלון החדש, הוצאת קרית – ספר, ירושלים, ישראל, 1974.
- 2- אלבק, שלום, מבוא למשפט העברי בימי התלמוד, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, ישראל, 1999.
- 3- אלון, מנחם, מעמד האישה (משפט וש'פוט, מסורת נתמורה ערכיה של מדינה יהודית ודמוקרטית, הוצאת הקיבוץ המאוחד, ישראל, 2005.
- 4- אלון, מנחם, המשפט העברי: תולדותיו, מקורותיו, עקורותיו, כרף א, ירושלים, ישראל, 1973.
- 5- אלמוג, שולמית, אבינועם בן – זאב, משפט האדם, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תל – אביב, ישראל, 1996.
- 6- אמיר, טלי קריצמן, היבטים חברתיים ומשפטיים של מדיניות המקלט בישראל, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תל – אביב, ישראל.
- 7- אנק, אהרן, עיקרים במשפט הפלילי העברי, הוצאת אוניברסיטת בר – אילן, ישראל, 2006.
- 8- אשר, גולאק, יסודות המשפט העברי, תל – אביב, ישראל, 1976.
- 9- בן – נפתלי, ארנה, חנה נוה, משפט, חברה ותרבות, הוצאת רמות – אוניברסיטת תל – אביב, ישראל, 1997.
- 10- בקריה, ציזרה, על משפט על עונשים, הוצאת המרכז האקדמי שלם, ירושלים, ישראל, 2018.
- 11- ברזילי, גד, השפה הדו – ערכית של עורכי דין בישראל: פוליטיקה ליברלית, כלכלה ליברלית, שתיקה והתנגדות, כתב – עת לעניין משפט, עמ' 195-225, 2010.
- 12- גביזון, רוח, זכויות אדם בישראל, תל – אביב, ישראל, 1994.
- 13- גבע, אביבה, מוסר ועסקים: מקבילים נפגשים, ירושלים, ישראל, 2011.
- 14- גיל, אלעד, יוגב תובל, ענבר לוי, מרדכי קרמניצר, יובל שני, אמצעים חריגים למאבק בטרור: מעצר מנהלי, הריסת בתים, גירוש ותיחום מגורים, הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה, ישראל, 2010.
- 15- דגן, חנוך, קניין על פרשת דרכים, הוצאת רמות – אוניברסיטת תל – אביב, ישראל, 2005.
- 16- המילטון, אלכסנדר, ג'יימס מדיסון, וג'ון ג'יי, הפדרליסט, הוצאת שלם, ירושלים, ישראל, 2002.
- 17- הרשקוביץ, רחל ארידור, תהיל שוורץ אלטשולה, תביעות השתקה ונאפיינים, סכנות ודרכי התמודדות, הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה, ירושלים, ישראל, 2022.
- 18- וינוגדר, אליהו, דיני רשניות מקומיות, הוצאת הלכות, תל – אביב, ישראל, 2010.
- 19- וינוגרד, אליהו, צווי מניעה: חלק כללי (ראשון), הוצאת הלכות, תל – אביב, ישראל, 2008.
- 20- ויצמן, יוסף, סיפורי אולם המשפט, סיפורים והרהורים מתוך אולמות בית המשפט, הוצאת ספרי נב, תל – אביב, ישראל.
- 21- וינוג, אליהו, דיני רשויות מקומיות, הוצאת הלכות, תל – אביב, ישראל, 2010.
- 22- זלצמן, נינה, מעשה-בית – דין בהליך אזרחי, הוצאת רמות – אוניברסיטת תל – אביב, ישראל, 1991.
- 23- חשיו, דוד, בית המשפט: חמישים שנות שפיטה בישראל, הוצאת משרד הביטחון, ישראל, 1999.

- 24- כנעני, יעקב, המלון העברי המלא, הוצאת מלונים לעם, ירושלים, ישראל, 1988.
- 25- כרמי, נעמה, חוק השבות (זכויות הגירה וגבולותיהן), תל - אביב, ישראל, 2003.
- 26- כהן, חיים, המשפט, הדפסה שנייה, מוסד ביאליק, ירושלים, ישראל, 1999.
- 27- לבנון, ליאת, חברות בארגון טרור, הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה, ישראל, 2012.
- 28- לברטוב, גל, פושעים ללא גבולות (סיפורי הסגרות בינלאומית), תל - אביב, ישראל, 2018.
- 29- ליפשיץ, שחר, השיתוף הזוגי, הוצאת אוניברסיטת בר - אילן, ישראל, 2016.
- 30- מאוטר, מנחם, צדק חלוקתי בישראל, הוצאת רמות - אוניברסיטת תל - אביב, ישראל, 2000.
- 31- מוזס, אליהו, מילון למונחים משפטיים עברי - אנגלי, הוצאת המחבר, ירושלים, ישראל, 1986.
- 32- מרגלית, לילה, מיהו טרוריסט? על המנגנון להכרזה על ארגוני טרור בחוק המאבק בטרור, הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה.
- 33- נגבי, עירית, סיפורי אונס בבית המשפט (ניתוח נרטיבי של פסק דין), הוצאת רסלינג, ישראל, 2009.
- 34- פינקלשטיין, אר'אל, בית הדין הרבניים (שירות דת או ערכאה שיפוטית?), הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה, ישראל, 2020.
- 35- קליינמן, רון, דרכי קניין ומנהגי מסחר במשפט העברי, משפט, ריאליה והיסטוריה, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, ישראל, 2009.
- 36- קמיר, אורית, זה מטריד אותי לחיות עם החוק למניעת הטרדה מינית, הוצאת הקיבוץ המאוחד, ירושלים, ישראל, 2009.
- 37- קריצמן - אמיר, טלי, לוינסקי פינת אסמרה, היבטים חברתיים ומשפטיים של מדיניות המקלט בישראל, הוצאת הקיבוץ המאוחד, ישראל, 2015.
- 38- שליב, דוד, מלון עברי - ערבי, ירושלים, ישראל, 1985.
- 39- שויקה, יעקב, המילון השלם לעברית החדשה, הוצאת המרכז לטכנולוגיה חינוכית משכל וידיעות אחרונות וספר יחמד, ישראל.
- 40- שיפמן, פנחס, שפה אחת ודברים אחדים ועיונים במשפט הלכה וחברה, הוצאת הפקולטה למשפטים אוניברסיטת בר - אילן, ישראל, 2012.
- 41- שקד, אלישבע, אביעזר הכהן, מילון משפטי עברי - אנגלי, אנגלי - עברי, הוצאת סטימצקי, ישראל, 1992.
- המקורות הלועזיים**
1. Barzilal, GAD, communities and LAW :Politics and cultures of Legal IDentries, 2003, University of michigan Press.
2. Bouvier, John, Law Dictionary, constitution A and Laws United States of America, United States, 2009.
3. CHEBouB, KHALIL, Dictionnaire JURIDIQUE ,Egypt, 1949.
4. FARUQI, HARITH, Law Dictionary English. ARABIC, Second Revised edition, Beirut, Lebanon, 1970.
5. Lavery, Urban, The Language of the Law ,American Bar Association journal , 1922.
6. MozLey, Herbert Newman, George Crispe Whiteley, Aconcise Law Dictionary London, England, 2007.
7. Monsourakis, George, Comparative Law and Legal Traditions (Historical and Contemporary) Perspectives, cham, Switzerland, 2019.
8. Ploeg, vander, Studies in Hebrew Law; "The style of Laws, "The Catholic Biblical Quarterly, 1950.
9. Ramsfield, J, Culture to Culture: A guide to U.S. legal writing 6 Durham, NC: Carolina Acadmic Press
10. Wittgenstein, Ludwig, PhiloSophical investigationsg German , 195
11. Wolcher, Louis, Beyond transcendence in Law and philosophical, London, England, 2005.
12. Wydick, R., Plain English for lawyers; Teacher's maunal (5th Ed) , Durham, NC: Carolina Academic Press, 2005.

המקורות הערבית

- 1- فيلاي، علي، المصطلح القانوني لغة علمية وواقع علمي، مجلة بحوث عدد خاص، الجزائر، ٢٠١٨.